

“ఎల్ల పెళ్ళికెదిగి గుండెలమీద కుంపటిలా ఉంది. మీకనలు ఆ విషయమే పట్టనట్టుగా ఉంది. అనలు సీత పెళ్ళిచెయ్యదల్చుకోలేదా?”

సుభద్ర భర్తతో అంది.
అనంతరామయ్య నవ్వి ఊరుకున్నాడు.
“ఏమడిగా సమాధానం చెప్పురు. మీ ఉద్దేశం ఏమిటి?” అమె మాటల్లో కొంచెం కోపం, కొంచెం ఉక్రోశం ధ్వనించాయి.

“మాడు—దానికి నేను తండ్రిని. దానిపట్ల తల్లిగా నీకెంత బాధ్యతవుందో—తండ్రిగా అంతకుమించిన బాధ్యత నాకూ ఉంది. నా బాధ్యతలు గుర్తుచెయ్యడం నాకిష్టం ఉండదు.”

అతను కోప్పడకుండా సాదాగా సమాధానం చెప్పాడు.

ఆ దంపతులమధ్య కూతురుకి సంబంధించిన సంభాషణ జరగడం అది మొదటిసారి కాదు.

అలాగే అతను కూతురుకి సంబంధాలు చూడడం విషయంలో ఏమాత్రం శ్రద్ధ చూపిస్తున్నట్టుగా లేదు.

తల్లిగా ఆవిడ చాలా బెంగపెట్టుకుంది.

కూతురి పెళ్ళి చెయ్యాలి... సీత పెళ్ళి చెయ్యాలి.

పగలు, రాత్రి—నిద్రలోను, మెలకువలోను ఆమెకి అదే ఆలోచన.

అనంతరామయ్య ప్రభుత్వోద్యోగిగా పనిచేసి రిటైర్మెంట్ అయ్యాడు. పెన్షన్, గ్రాంటులు, కమ్యూటీషన్ పెట్టించుకున్నాడు. ఓ లక్షరూపాయల పైచిలుకు డబ్బులు వచ్చాయి. జాగ్రత్తగా వాటిని బ్యాంక్ లో వేసుకున్నాడు.

నర్సీపూర్ ఉండగా లోన్ లో కట్టుకున్న చిన్న ఇల్లు ఉంది. అతనికి అంతకుమించి వేరే ఆస్తిలేదు. ఇద్దరు కూతుళ్ళు గ్రామ్యులు అయి పెళ్ళికి సిద్ధం కా ఉన్నారు. తన దగ్గరున్న డబ్బుతో ఇద్దరికీ పెళ్ళిచేసి పంపిస్తే పెన్షన్ తప్ప వేరే ఆదారంలేదు. అతనికున్నది చిన్న ఇల్లు. అద్దెకిచ్చే అవకాశం లేదు.

ఏ రోగమో, రాష్ట్రవ్యాప్త డబ్బుకి కలకలలాడిపోవాలి. పోనీ ఉన్న డబ్బుతో పెళ్ళిళ్ళుచేసి పంపేద్దామంటే అంతటితో బాధ్యత తీరిపోదు. పండగలని, పచ్చాలని, గుడ్లలని అల్లుళ్ళకి బహుమతులని, పిల్లలకి పురుళ్ళని, బాలసారెలని... ఒక గొడవకాదు.

ఇవన్నీ అయ్యేసరికి తను జుచ్చవంటలా మిగిలిపోతానని అతనికి తెలుసు.

అందుకే అతను పిల్లల పెళ్ళివిషయం తలబెట్టుకుంటూ వేరే ఆలోచనలో ఉన్నాడు. తన మనసులో ఆలోచన భార్యకి చెప్పలేదు. చెబితే... ఆవిడ అంత ఎత్తున లేస్తుంది అతనికి తెలుసు.

భర్త మనసులో ఏముందో సుభద్రకి తెలియదు. ఆమె పెద్దగా తెలివైందికాదు. సంసారం సజావుగా సాగించడానికి సరిపడితే తెలివితేటలు మాత్రం ఉన్నాయి.

“ఏమ్మా! పిల్లలకి పెళ్ళిచెయ్యరా?” అని చుట్టుపక్కలవాళ్ళు, మట్టాలు అడుగుతుంటే ఆమెకి మనసు చిచ్చుకుమంటూంటుంది.

భర్తతో ఆ విషయం చెప్పి చెప్పి ఆమె విసిగిపోయింది.

“ఇన్నేళ్ళువచ్చి ఈయనకి బాధ్యత వట్టదేమిటి?” అనుకుంటుంది.

అనంతరామయ్య తన మనసులో ఉన్న ఆలోచనని కార్యరూపంలో పెట్టడం మొదలుపెట్టాడు.

ఓరోజు మేస్త్రీ వచ్చి ఆ ఇల్లంతా చూశాడు. డాబామీదకి ఎక్కాడు. సుద్దుముక్కలో ఏవో లైన్లు గీసాడు.

మేస్త్రీ వెళ్ళిపోయాక—“ఎందుకతను వచ్చాడు?” అనడిగింది సుభద్ర.

“డాబామీద గది వేద్దామనుకుంటున్నాను” అనంతరామయ్య సమాధానం వినేసరికి ఆవిడకి కోపం నషానికంటింది.

“ఓవక్కా పిల్లలు పెళ్ళికెదిగారు. వాళ్ళనో ఇంటి వాళ్ళని చెయ్యకుండా మళ్ళీ గదివేస్తారా? మీకనలు బాధ్యత ఉందా? ఇవేం పనులు” అని మొదలుపెట్టి భర్తని ఉతికి ఆరవేసింది.

అన్నీ విని అతను నవ్వాడు.

శిష్యుడి అజ్ఞానం తెలుసుకుని నవ్వి న యోగిలా నవ్వాడు.

“ఏచిదానా! నేను ఒక ఆలోచన చేశానంటే దాని వెనకాల బోలెడు కథ ఉంటుంది. అలా చూస్తూవుండు. ఏం చేస్తావో...” అన్నాడు.

డాబామీద గది తయారైంది.

‘అద్దెకివ్వబడును’ అన్న బోర్డుకూడా వేళ్ళాడింది. మర్నాటి నుంచే అద్దెకో

జీవితం

సం మనుషులు రావడం ప్రారంభమైంది

ఆ పట్టుంలో నీటి ఎద్దడివుంది. అందువల్ల పెళ్ళియినవారికి అద్దెకివ్వసని ఖచ్చితంగా చెప్పేశాడు అనంతరామయ్య.

బ్రహ్మచారులు గదికోసం వస్తే—

“నీ కులమేమిటి?”

“నీ గోత్రమేమిటి?”

“పెళ్ళి ఎందుకు చేసుకోలేదు?”

“ఎప్పుడు పెళ్ళి చేసుకుంటావ్?”

“మనరికం ఏదైనావుందా?”

“నీ పుట్టిన తేదీ ఏమిటి?” లాంటి ప్రశ్నలు వేసి—పదిమందిని తిరగొట్టి పదకొండోవాడికి గది అద్దెకిచ్చాడు.

ఆ పదకొండోవాడి పేరు లక్ష్మీవర ప్రసాద్...

అతను ఆ పట్టుంలో ఎర్ర ఐసీలో పనిచేస్తున్నాడు. మనిషి నెమ్మదస్తుడు. మంచివాడు. ఇంటిదగ్గర బాధ్యతలు లేనివాడు. జాగ్రత్తగా ఉద్యోగం చేసుకుంటూ తనపనేదో తాను చూసుకుంటాడు.

రోజూ సాయంత్రం ఏడుగంటకే హోటల్లో భోజనం చేసేవచ్చి ప్రసాద్ పుస్తకం చదువుకుంటూ తన గదిలో కూర్చుంటాడు.

సరిగ్గా అదే టైమ్ కి అనంతరామయ్య కూడా భోజనం చేసి ప్రసాద్ దగ్గరకి చేరతాడు.

ఇవో అక్కణ్ణుంచి తన ఉద్యోగానుభవాలు, జీవితానుభవాలు ఏకరువు పెడతాడు.

అతను చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా వింటాడు ప్రసాద్.

ఇది రోజూ జరిగే కార్యక్రమం.

ఇలా ఓ వారం గడిచేసరికి...

అనంతరామయ్య తను ఉద్యోగంలో వేదిన కొత్తలో జరిపిన ప్రేమ వ్యవహారం చెప్పడం మొదలెట్టాడు.

తను ఓ రిటైర్డ్ ఉద్యోగి ఇంట్లో గది అద్దెకు తీసుకొని ఉండేవాడు. ఆ ఇంటి ఓనర్ కి ఇద్దరు కూతుళ్ళు. కొడుకులేరు. అందులో పెద్దమ్మాయి చాలా అందంగా, బుట్టలోలకులు పెట్టుకొని, పెద్ద పెద్ద కళ్ళతో చలాకా ఉండేది. మనిషి ఎంత చలాకావున్నా మనీషి బియ్యంకూడా మొదట్లో తను ఆమెను ఏర్పాటుచేస్తూ చూస్తుండేవాడు. ఆమె బయటదేది. ఎంతైనా తల్లివంట బిడ్డకదా! తను విసుగుచెందకుండా, పట్టుదగలనీచి కమార్పూడితా ఆమె వెంటబడ్డాడు. కళ్ళతో ఆమెపట్ల తనకున్న అరాధనాభావం తెలియజేశాడు. కొన్నాళ్ళకి ఆమె గ్రహించింది.

ఓసరి ఓటో వండగకి వస్తే—బొబ్బలు తీసుకొని ఆమె అతని గదికి వచ్చింది. అతనామె చెయ్యిపట్టుకొని “నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను. నువ్వులేకపోతే నాకు జీవితమే లేదు” అన్నాడు.

“చెయ్యివదలండి. అమ్మ చూసిందంటే చంపుతుంది” అంది.

“అంటే మీ అమ్మ చూడకపోతే అభ్యంతరం లేదన్నమాట” అన్నాడు.

“లేదు” అన్నట్టుగా ఆమె సిగ్గుపడుతూ తల ఊపింది.

అనంతరామయ్య ఆవేళ్ళికి కథ చెప్పడం ఆసాడు. ప్రసాద్ మనసు ప్రేమకోసం పరితపించడం మొదలెట్టింది. మర్నాటి నుంచి అతను సీతవేపు దొంగమాపులు చూడడం మొదలెట్టాడు. అవును—ఆమె అందంగా ఉంటుంది. బుట్టలోలకులు పెట్టుకుంది. ఆమె పెరట్లో పనిచేసుకుంటున్నప్పుడు, అతను వాళ్ళ హోల్స్ కూర్చొని టి.వి చూస్తున్నప్పుడు, అతను వాళ్ళింటికి పేపర్ కోసం వెళ్ళినప్పుడు—

అనకాశం వచ్చినప్పుడు— లేనప్పుడు అనకాశం కల్పించుకొని ఆమెనే చూస్తున్నాడు.

అవును!

ఆమె కళ్ళు తెల్లకలువల్లా పెద్దగా ఉంటాయి. ఆమె చలాకా ఉంటుంది. నిజంగానే ఆమె భయస్తురాలు. ఎంతైనా తల్లివంట బిడ్డకదా!

అనంతరామయ్య ఓ నాల్గోంజులపాటు ప్రసాద్ రూమ్ కి రావడం మానేశాడు. అయిదోరోజు రాత్రి వచ్చాడు. అమాలా ఈమాలా మాట్లాడి—

“అన్నట్టు రేపు ఉగాది. నేను ప్రేమించిన ఆ

మ్మాయి ఉగాదినాడే బొబ్బలు తీసుకొచ్చింది” అన్నాడు.

ప్రసాద్ కి మనసు ఉప్పొంగింది.

పండక్కి తన ఊరు వెడదామనుకున్నాడు వెళ్ళుకుండా ఆగిపోయాడు.

మర్నాడు సీత బొబ్బలు తీసుకొచ్చి ‘అమ్మ మీకివ్వమంది’ అంది.

అతనామె చెయ్యిపట్టుకొని “నేను... నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను. నీకిష్టమైతే పెళ్ళిచేసుకుంటాను” అన్నాడు.

“చెయ్యివదలండి. అమ్మ చూసిందంటే చంపుతుంది” అని తుర్రున పారిపోయింది.

ప్రసాద్ మనసు అనందంతో గంతులేసింది.

ఆ రాత్రి మళ్ళీ అనంతరామయ్య ప్రసాద్ గదికి వచ్చాడు. మళ్ళీ తన ప్రేమకథ చెప్పడం మొదలెట్టాడు.

అతను ప్రేమించిన అమ్మాయి భయస్తురాలు కాబట్టి అద్దెగదికి వచ్చేదికాదు. ఆ అమ్మాయిలో మాట్లాడే అవకాశం దొరికేదికాదు. అందువల్ల తనే ఉత్తరాలురాసి ఆమెకి అందజేసేవాడు. ప్రతి ఉదయం నూరబిడగంటకే ఆమె గది కిటికీ సక్కునుంచి వెళ్ళాల్సిన వేది. అలా వెళుతున్నప్పుడు తన ప్రేమలేఖ కిటికీలోంచి ఆమెకి అందజేశాడు.

ఆమె తన ప్రేమలేఖ అతనికందించేది. అలా రోజూ రోజూ ఉత్తరం అందించుకునేవారు.

అమ్మాయి ఉగాదినాడే బొబ్బలు తీసుకొచ్చింది” అన్నాడు.

ప్రసాద్ కి మనసు ఉప్పొంగింది.

పండక్కి తన ఊరు వెడదామనుకున్నాడు వెళ్ళుకుండా ఆగిపోయాడు.

మర్నాడు సీత బొబ్బలు తీసుకొచ్చి ‘అమ్మ మీకివ్వమంది’ అంది.

అతనామె చెయ్యిపట్టుకొని “నేను... నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను. నీకిష్టమైతే పెళ్ళిచేసుకుంటాను” అన్నాడు.

“చెయ్యివదలండి. అమ్మ చూసిందంటే చంపుతుంది” అని తుర్రున పారిపోయింది.

ప్రసాద్ మనసు అనందంతో గంతులేసింది.

ఆ రాత్రి మళ్ళీ అనంతరామయ్య ప్రసాద్ గదికి వచ్చాడు. మళ్ళీ తన ప్రేమకథ చెప్పడం మొదలెట్టాడు.

అతను ప్రేమించిన అమ్మాయి భయస్తురాలు కాబట్టి అద్దెగదికి వచ్చేదికాదు. ఆ అమ్మాయిలో మాట్లాడే అవకాశం దొరికేదికాదు. అందువల్ల తనే ఉత్తరాలురాసి ఆమెకి అందజేసేవాడు. ప్రతి ఉదయం నూరబిడగంటకే ఆమె గది కిటికీ సక్కునుంచి వెళ్ళాల్సిన వేది. అలా వెళుతున్నప్పుడు తన ప్రేమలేఖ కిటికీలోంచి ఆమెకి అందజేశాడు.

ఆమె తన ప్రేమలేఖ అతనికందించేది. అలా రోజూ రోజూ ఉత్తరం అందించుకునేవారు.

భిక్షువుకోసం అని నిర్ణయించుకున్నారు. ప్రమాణాత్మ చేసుకున్నారు.

రెండురోజులు సోయాక ప్రసాద్ అనంతరామయ్యని కలిశాడు.

కలిసి సీతని తను ఘోరంగా ప్రేమిస్తున్నానని, ఆమె లేకుండా తనకి జీవితమే లేదని ఆమెను పెళ్ళిచేసుకుంటానని చెప్పాడు.

అనంతరామయ్య అంతెత్తున లేచాడు. “నువ్వునుంచి కుర్రాడివని నమ్మి గది అద్దెకిస్తే అభం శుభం తెలియని పిల్లకి ప్రేమపాఠాలు నేర్చి ఆమె మనసు సాదు చేస్తావా? దానికి పెద్ద లక్ష్యాధికారిని తెప్పి చేస్తాను. నీకు దాంతో పెళ్ళిచెయ్యమకాక చెయ్యను” అని చెప్పాడు.

ఈమాటలువిని ప్రసాద్, సీత ఇద్దరు అవాక్కయి పోయారు.

మరోవారం తరువాత ఇద్దరూ గుట్టుచప్పుడుకాకుండా గుళ్ళో పెళ్ళిచేసుకున్నారు. ప్రసాద్ వేరేవిధిలో ఇల్లు అద్దెకుతీసుకొని సీతతో కాపురం పెట్టాడు. అనంతరామయ్య భార్యతోనూ వాళ్ళింటికి వెళ్ళి ‘శ్రీమమేనుపుత్ర ప్రాప్తిరస్తు’ అని అశీర్వాదించివచ్చాడు.

వీరభద్రకవులపమ్మి

తను అందించిన ప్రేమని ఆమె అలా అలా అందుకుపోవడం అతనికి ఆశ్చర్యం, అనందాన్ని కలిగించింది.

మళ్ళీ అనంతరామయ్య ఓరోజు తన ప్రేమకథ వినిపించడం మొదలెట్టాడు.

తను ప్రేమించిన అమ్మాయిని ఆ ఇంట్లో కలవడం కష్టంగావుండేది. ఆమె తల్లి నిప్పుడూ ఆమెమీద ఓకమ్మ వేసిఉంచేది.

అందుకని తనని ఓరోజు సాయంత్రం ఊరిచివర పంపుల చెరువుదగ్గర కలవమని ఉత్తరం రాశాడు. ఆమె వచ్చింది. ఇద్దరూ మనసునిప్పి మాట్లాడుకున్నారు. హరిరుద్రాదులు ఎదురైనా పెళ్ళిచేసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

మూడోరోజు సాయంత్రం ప్రసాద్, సీత పంపులచెరువు దగ్గర కలుసుకున్నారు. చేతులు కలుపుకున్నారు. సంజీవీకల్లో పెదాలు కలుపుకున్నారు. హరిరుద్రాదులు ఎదురైనాసరే పె

ఇంటికోచ్చాక “అతను సీతని పెళ్ళిచేసుకుంటానని చెప్పినప్పుడే—ఆ పెళ్ళి మనమే జరిపిస్తేపోయేదికదా!” అంది భార్య.

అనంతరామయ్య నవ్వాడు. గీతకారుడు అర్జునుని అమాదుకత్తాన్ని చూసి నవ్విపట్టు నవ్వాడు.

“వేరెదానా! మనమే ఆ పెళ్ళిచెయ్యచ్చు. కాని, పెళ్ళిచెయ్యాలంటే కనీసం పదివేలు ఖర్చవుతుంది. కుర్రాడి తరపువాళ్ళు కట్నాలు అడగొచ్చు. కానుకల డకోచ్చు. అవన్నీ ఇస్తే తడిసిమో పెడవుతుంది. అందుకే ఈ సద్దతి అనుసరించాను” అన్నాడు.

“ఇంక గీత పెళ్ళి చెయ్యాలి” అనుకున్నాడు మనసులో అనంతరామయ్య.

ప్రసాద్ ఖాళీచేసిన గదికి సున్నాలు వేయించి “గది అద్దెకివ్వబడును” అని బోర్డు తగిలించాడు.

మర్నాటినుంచే బ్రహ్మచారులు అద్దెగదికోసం రావడం ప్రారంభించారు.

అనంతరామయ్య